

แนวทางเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ
กรณีการค้าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทย

Guidelines for Enhancing the Efficiency of Preventing and Suppressing
Transnational Crime: The Case of Illegal Oil Trading
in Thailand's Territorial Waters

ฉัตรวรินทร์ ภูวทรัพย์กุล¹

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

2 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000, ประเทศไทย

อีเมลติดต่อ: chatwarine@outlook.com

Chatwarine Phoowatpibool²

Faculty of Law, Ubon Ratchathani Rajabhat University

2 NaiMueang, Mueang, Ubon Ratchathani 34000, Thailand

Email: chatwarine@outlook.com

อุนิษา เลิศโตมรสกุล³

สาขาวิชาอาชญวิทยาและงานยุติธรรม ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

254 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330, ประเทศไทย

อีเมลติดต่อ: unisa.l@chula.ac.th

Unisa Lerdtomornsakul⁴

Major of Criminology and Criminal Justice, Department of Sociology and Anthropology,

Faculty of Political Science, Chulalongkorn University

254 Phayathai Road, Wangmai, Pathumwan, Bangkok 10330, Thailand

Email: unisa.l@chula.ac.th

Received: January 29, 2025 Revised: May 27, 2025 Accepted: May 30, 2025

¹ อาจารย์.

² Lecturer.

³ รองศาสตราจารย์, อาจารย์.

⁴ Associate Professor, Lecturer.

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “แนวทางเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค้าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาและสาเหตุ รวมถึงนโยบาย กฎหมาย มาตรการต่าง ๆ และการดำเนินงานของประเทศไทยในเรื่องดังกล่าว เพื่อนำไปสู่แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค้าน้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขตของประเทศไทยที่เป็นประโยชน์ เพื่อนำมาสู่การพัฒนาประเทศได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

จากการศึกษาวิจัยพบว่า ประเทศไทยได้พบปัญหาเรื่องการค้าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง โดยการค้าน้ำมันเถื่อนนั้นถือเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีลักษณะเป็นขบวนการหลบเลี่ยงการชำระภาษีตามกฎหมาย ซึ่งมีนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ภาครัฐให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการกระทำความผิด โดยสาเหตุจูงใจในการกระทำความผิดนั้นมาจากราคาน้ำมันที่มีราคาสูง ประกอบกับความกดดันทางสังคมในช่วงเศรษฐกิจที่ตกต่ำลง รวมถึงค่าตอบแทนจากการกระทำความผิดที่สูง จึงเป็นแรงจูงใจสำคัญทำให้เกิดการลักลอบการค้าน้ำมันเถื่อนในบริเวณพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทย นอกจากนี้ ยังพบว่าในการป้องกันและปราบปรามการค้าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตนั้นมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ จึงเป็นเหตุให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับและบังคับใช้กฎหมายมีหลายหน่วยงานตามไปด้วย แม้ในแต่ละหน่วยงานจะมีการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่กันโดยเฉพะ และแม้ปัจจุบันจะมีศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางเพื่อประสานงานบรรดาหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องก็ตาม แต่ยังคงพบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน จึงส่งผลให้อาชญากรรมการค้าน้ำมันเถื่อนยังคงปรากฏอยู่ในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทย ซึ่งส่งผลกระทบต่อในวงกว้าง ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาประเทศ ความปลอดภัยของสังคม สุขภาพของประชาชนและคุณภาพของสิ่งแวดล้อมจึงจำเป็นต้องดำเนินการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมดังกล่าวโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ สถานประกอบการ และประชาชนทั่วไป เพื่อให้เกิดผลสำเร็จในระยะยาว

คำสำคัญ: อาชญากรรมข้ามชาติ; การป้องกันและปราบปราม; ค้าน้ำมันเถื่อน; ทะเลอาณาเขต

Abstract

This study, “Guidelines for Enhancing the Efficiency of Transnational Crime Prevention and Suppression: A Case Study of Illegal Oil Trade in Thailand’s Territorial Waters” aims to examine the problems and their causes, as well as the policies, laws, various measures, and operational approaches implemented by Thailand in this regard. The objective is to develop effective guidelines for preventing and suppressing transnational crime, specifically illegal oil trade in Thailand’s territorial waters, which will ultimately contribute to the country’s stable, prosperous, and sustainable development.

The research finds that illegal oil trading in Thailand's territorial waters has persisted over time. Such activity constitutes a fuel-related offense characterized by systematic tax evasion, often facilitated and abetted by certain politicians and government officials. The main incentives driving these crimes are high global oil prices, socio-economic pressures during economic downturns, and the prospect of substantial illicit profits. Although multiple statutes address oil smuggling, their overlapping jurisdictions have given rise to a proliferation of enforcement agencies, each with narrowly defined mandates. In 2015, the establishment of the Thai Maritime Enforcement Command Center (Thai MECC) was intended to serve as a central coordinating body among these agencies. Nevertheless, operational challenges and inter-agency barriers persist, allowing illegal oil-trading networks to continue operating in Thai territorial waters. The resulting impacts are far-reaching, affecting the national economy, social security, public health, and environmental quality. Long-term success therefore depends on a holistic, multi-stakeholder approach involving government agencies, private sector operators, and civil society.

Keywords: Transnational Crime; Prevention and Suppression; Illegal Oil Trading; Territorial Waters

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความมั่นคงแห่งชาติทางทะเลมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประเทศไทย โดยเชื่อมโยงกับมิติต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม กฎหมาย และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมถึงคุณภาพชีวิตของประชาชนสถานการณ์ความมั่นคงทางทะเลของไทยในปัจจุบันเผชิญปัญหาหลายประการ อาทิ การอ้างสิทธิพื้นที่ทับซ้อนทางทะเล ความปลอดภัยของเส้นทางการเดินเรือ อาชญากรรมข้ามชาติ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางทะเล และภัยธรรมชาติทางทะเล ในบรรดาปัญหาเหล่านี้ อาชญากรรมข้ามชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้าน้ำมันเถื่อน ได้ทวีความรุนแรงและซับซ้อนขึ้นอย่างต่อเนื่อง สร้างความเสียหายมหาศาลต่อประเทศ และส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ความมั่นคงทางทะเลและการพัฒนาประเทศ เป็นความเสี่ยงต่ออธิปไตยทางทะเลที่ส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพและความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติในท้องทะเล⁵ อีกทั้ง ยังเป็นความท้าทายต่อการบังคับใช้กฎหมายทั่วโลก ด้วยการพัฒนาเทคโนโลยีการขนส่งและการสื่อสาร อาชญากรรมข้ามชาติจึงกระทำได้ง่ายขึ้นและมีค่าตอบแทนสูง ทำให้เป็นสิ่งจูงใจให้เกิดการกระทำผิดที่รุนแรงยิ่งขึ้น

⁵ เกียรติพร อำไพ, “การนำมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมทางทะเลมาใช้ในการป้องกันและปราบปรามการค้าน้ำมันเถื่อนในเขตทางทะเลของประเทศไทย,” *วารสารการจัดการสิ่งแวดล้อม* 9 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2556): 89.

ปัญหาการค้ำน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทยมีลักษณะเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ เนื่องจากเกี่ยวข้องกับเครือข่ายขนาดใหญ่ที่มีนักธุรกิจและผู้มีอิทธิพลจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังจะเห็นได้จากหลายคดีที่มีการจับกุมการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ำน้ำมันเถื่อนมีนักการเมืองท้องถิ่น เช่น กรณีการจับกุมสมาชิกสภาเทศบาลนครระยองและคนงานที่กำลังใช้สายยางดูดน้ำมันออกจากเรือประมงที่ดัดแปลงเป็นแท็งก์เก็บน้ำมัน⁶ และกรณีเจ้าหน้าที่ภาครัฐเรียกรับสินบนเพื่ออำนวยความสะดวกในการค้ำน้ำมันเถื่อนเช่น กรณีของผู้อำนวยการส่วนป้องกันและปราบปราม สำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปรามกรมสรรพสามิตโทรศัพท์เจรจาเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อไม่ให้ดำเนินคดีรถขนน้ำมันดีเซลเถื่อน 40,000 ลิตร เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2566⁷ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการค้ำน้ำมันเถื่อนนั้นมักมีกลุ่มพ่อค้านักธุรกิจ นักการเมือง ผู้มีอิทธิพลในพื้นที่และเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีส่วนร่วมและให้การสนับสนุนเป็นเครือข่ายใหญ่ที่เชื่อมโยงพื้นที่ทางทะเลไปถึงประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การที่เจ้าหน้าที่รัฐเข้ามามีส่วนในการเรียกรับประโยชน์จากขบวนการค้ำน้ำมันเถื่อนจึงอาจเข้าข่ายได้ว่า ทำให้ขบวนการค้ำน้ำมันเถื่อนเป็น “เชื้อขั้วไม่เคยตาย”⁸ ไปจากประเทศไทย

การค้ำน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทย ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางทะเล การพัฒนาประเทศ ความหลากหลายทางชีวภาพ ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล รวมถึงระบบเศรษฐกิจของภาครัฐ โดยรัฐสูญเสียรายได้จากภาษีน้ำมันมากกว่า 100 ล้านบาทต่อปี รวมถึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพประชาชน และค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมยานยนต์จากการใช้น้ำมันคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน ดังนี้แล้ว หากมีแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันอาชญากรรมที่เกี่ยวกับการค้ำน้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขต ย่อมเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพความมั่นคงทางทะเล นำมาสู่การพัฒนาประเทศได้อย่างมั่นคงมั่งคั่งและยั่งยืนในภายต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาและสาเหตุของอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค้ำน้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขตของประเทศไทย

1.2 เพื่อศึกษาแนวนโยบาย กฎหมาย มาตรการต่าง ๆ และการดำเนินงานของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง กรณีการค้ำน้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขต

1.3 เพื่อเสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค้ำน้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขตของประเทศไทยที่มีประสิทธิภาพ

⁶ มติชนออนไลน์, “รวบ สท. ดังระยอง ลอบขนน้ำมันเถื่อนคาเรือ กำลังดูดน้ำมันขายในท่าเรือ เจ้าตัวให้การปฏิเสธ,” 7 ตุลาคม 2567, *มติชน*, สืบค้นเมื่อ 16 ธันวาคม 2567, https://www.matichon.co.th/region/news_4833362/

⁷ สุริย์ ศิวรักษ์, “เด็งแล้ว ผอ.ส่วนปราบปรามสรรพสามิตคดีสำนวน้ำมันเถื่อน,” 15 มิถุนายน 2566, *กรุงเทพธุรกิจ*, สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2568, <https://www.bangkokbiznews.com/finance/investment/1073657/>

⁸ ไชยยงค์ มณีพิลิก, “ช่วยทางหลวง ถึง ส่วยน้ำมันเถื่อน เชื้อขั้วที่ไม่เคยตายจากหน่วยราชการไทย,” 22 มิถุนายน 2566, *ผู้จัดการ*, สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2568, <https://www.mgonline.com/south/detail/9660000056855/>

⁹ เดลินิวส์ออนไลน์, “ตีแผ่ขบวนการค้ำน้ำมันเถื่อน เปิด 5 รูปแบบแสบ เสี่ยงภาษีทำรัฐสูญเงินมหาศาล,” 10 มิถุนายน 2566, *เดลินิวส์*, สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2568, <https://www.dailynews.co.th/news/2422193/>

1.3 ขอบเขตการวิจัย หรือขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้ มีขอบเขตด้านเนื้อหา โดยมุ่งศึกษาถึงสภาพปัญหาและสาเหตุของอาชญากรรมข้ามชาติที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขตของประเทศไทย ตลอดจนนโยบาย กฎหมาย มาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาและสาเหตุที่แท้จริง รวมถึงนโยบาย กฎหมาย มาตรการต่าง ๆ และการดำเนินงานของประเทศไทย และผลกระทบที่เกิดขึ้น เพื่อนำมาสู่การเสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค่าน้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขตของประเทศไทย ที่มีประสิทธิภาพในภายต่อไป

1.4 ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยภาคสนาม (Field Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูล (Key informant) ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยการสร้างเครื่องมือในการวิจัยได้จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดหัวข้อสัมภาษณ์ (Questionnaire Guide) ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) แบ่งเป็น 5 กลุ่ม โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์ตรงของผู้ให้ข้อมูลมาทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทราบถึงสภาพปัญหาและสาเหตุของอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค่าน้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขตของประเทศไทย

1.5.2 ทราบถึงนโยบาย กฎหมาย มาตรการต่าง ๆ และการดำเนินงานของประเทศไทย ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง กรณีการค่าน้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขต

1.5.3 ได้แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการป้องกันและปราบปรามการค่าน้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขตของประเทศไทย

2. ผลการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค่าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทย ผู้เขียนพบประเด็นดังต่อไปนี้

2.1 สภาพปัญหาของอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค่าน้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขตของประเทศไทย

ปัญหาการค่าน้ำมันเถื่อนเป็นปัญหาเรื้อรังในสังคมไทยมานาน โดยเริ่มปรากฏตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 มีการนำเรือบรรทุกน้ำมันเชื้อเพลิงขนาดเล็กไปรับน้ำมันดีเซลจากสิงคโปร์มาขายให้เรือประมงชายฝั่งในราคาไม่เสียหาย¹⁰ รัฐบาลได้รับทราบปัญหาอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2535 และได้กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหานั้นปี

¹⁰ คณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา, รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง การลักลอบส่งน้ำมันดีเซลโดยมิชอบเป็นเหตุให้รัฐเสียหายประโยชน์, (กรุงเทพฯ: สำนักกรรมการ 2 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2565), 6.

พ.ศ. 2538 โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการป้องกันปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง กรมตำรวจ (ปัจจุบันคือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ) ได้จัดตั้งศูนย์ป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง (ศปนม.) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว สำหรับการปราบปรามทางทะเล สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติเป็นแกนนำในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำเรื่องการปราบปรามการลักลอบค้าและนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงทางทะเลเข้าสู่การพิจารณาของสภาพความมั่นคงแห่งชาติเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2539¹¹

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าภาครัฐได้ดำเนินมาตรการป้องกันและปราบปรามมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 แต่ปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงยังคงปรากฏอยู่ในประเทศไทย ในระยะแรกการค้าน้ำมันเถื่อนทางทะเลเป็นการนำเข้ามาโดยเรือประมง หรือเรือขนส่งน้ำมันขนาดใหญ่ที่แจ้งปริมาณนำเข้าต่ำกว่าจริงหรือไม่แจ้งเลย เมื่อภาครัฐใช้มาตรการเข้มงวด เช่น การลาดตระเวน การขยายเขตต่อเนื่องออกไป 12 ไมล์ทะเล และการติดตั้งมิเตอร์ที่คลังน้ำมันชายฝั่ง ทำให้เกิดอุปสรรคในการนำน้ำมันจากเรือขนาดใหญ่เข้ามาจำหน่ายในประเทศรูปแบบการค้าน้ำมันเถื่อนทางทะเลจึงเปลี่ยนไป โดยมีการขนถ่ายน้ำมันจากเรือบรรทุกน้ำมันที่จอดลอยลำอยู่ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ซึ่งอยู่นอกทะเลอาณาเขตและเขตต่อเนื่อง แล้วนำลงในเรือบรรทุกขนาดเล็กหรือเรือประมงดัดแปลงเพื่อขนเข้าสู่ฝั่งและกระจายไปยังผู้ใช้และสถานีบริการน้ำมันชายฝั่งและพื้นที่อื่นของประเทศ¹²

ปัจจุบันการค้าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากข่าวการตรวจจับผู้ค้าน้ำมันเถื่อนที่มีปริมาณน้ำมันเถื่อนจำนวนมากอยู่บ่อยครั้ง ผู้ประกอบการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงบางรายให้ข้อมูลว่าการค้าน้ำมันเถื่อนทวีความรุนแรงขึ้น และมีการเสนอขายให้กับสถานีบริการน้ำมัน รวมถึงมีการวิ่งส่งขายน้ำมันเถื่อนแทบทุกเส้นทางถนนเหมือนการขนถ่ายน้ำมันปกติโดยไม่เกรงกลัว ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการป้องกันและปราบปรามการค้าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทยยังไม่สามารถจัดได้อย่างสิ้นเชิง ทั้งนี้ เนื่องจากการค้าน้ำมันเถื่อนทางทะเลมีการกระทำกันเป็นขบวนการและมีเครือข่ายโยงใยขนาดใหญ่เชื่อมโยงกันทั้งในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีทั้งนักธุรกิจ นักการเมือง ผู้นำในท้องถิ่น และผู้ทรงอิทธิพลในประเทศเพื่อนบ้านร่วมในขบวนการ ซึ่งเป็นขบวนการที่ซับซ้อน มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์มหาศาล ยากแก่การดำเนินคดีตามกฎหมาย จึงทำให้การค้าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทยมีลักษณะเป็นอาชญากรรมข้ามชาติที่มีความร้ายแรง และมีผลกระทบในวงกว้าง

2.2 สาเหตุของอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค้าน้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขตของประเทศไทย

การค้าน้ำมันเถื่อนนั้น ถือเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง มีสาเหตุเริ่มจากการพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีน้ำมันเชื้อเพลิงของผู้ประกอบการที่ไม่สุจริต สามารถสร้างความร่ำรวยให้กับผู้ทุจริตได้อย่างมหาศาลในเวลาไม่นาน ซึ่งสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติการค้าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทยนั้น จากการศึกษาวิจัยพบว่าสาเหตุของอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค้าน้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขตของประเทศไทยมี 4 สาเหตุ ดังนี้

¹¹ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, “ปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง,” แก๊วครั้งล่าสุด 2539, ค้นหาข้อมูลมติคณะรัฐมนตรี, สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2568, https://www.resolution.soc.go.th/?prep_id=61503/

¹² สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน, *โครงการป้องกันและปราบปรามน้ำมันเถื่อน*, (กรุงเทพฯ: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน, ม.ป.ป.), 15.

1) **ความต้องการของตลาด (Market Demand)** ความต้องการของตลาดผู้บริโภค สำหรับประเทศไทย พบว่าความต้องการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงสูงขึ้นช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม 2568 อยู่ที่ 158.67 ล้านลิตรต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน¹³ ประกอบกับมุมมองของผู้บริโภคน้ำมันนั้นมีความต้องการน้ำมันเชื้อเพลิงที่ราคาถูกกว่าท้องตลาดทั่วไป ยิ่งความต้องการน้ำมันเชื้อเพลิงมีมากเท่าใด ยิ่งเป็นโอกาสในการสร้างกำไรสำหรับผู้ลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนมากขึ้นเท่านั้น

2) **ความแตกต่างของราคาน้ำมัน (Price Disparities)** ความแตกต่างของราคาน้ำมันที่ขายในประเทศไทยกับราคาน้ำมันเถื่อน เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การค้าขายน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทางทะเลยังคงมีอยู่ เนื่องจากหากผู้ประกอบการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนสามารถขายน้ำมันดังกล่าวได้เป็นจำนวนมากเท่าไร การได้รับผลกำไรก็มีจำนวนมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งผลกำไรจำนวนมากเช่นนี้ย่อมเป็นมูลเหตุจูงใจในการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนทางทะเลอย่างยิ่ง¹⁴

3) **การบังคับใช้กฎหมายที่อ่อนแอและการทุจริต (Weak Enforcement and Corruption)** การบังคับใช้กฎหมายที่อ่อนแอนั้น ผู้กระทำผิดจะไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย ประกอบกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีการทุจริตรับสินบน หากผู้ลักลอบขนส่งน้ำมันเถื่อนสามารถจ่ายส่วยหรือสินบนให้กับเจ้าหน้าที่รัฐหรือเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายที่ประจำตามจุดต่าง ๆ การขนส่งน้ำมันเถื่อนยิ่งกระทำได้ง่าย

4) **สภาพทำเลที่ตั้งที่เอื้อประโยชน์ต่อการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อน (Location with Favorable Geographic Conditions)** ทำเลที่ตั้งของประเทศไทยตั้งอยู่ในบริเวณเส้นทางการคมนาคมทางทะเล เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างมหาสมุทรอินเดียกับมหาสมุทรแปซิฟิก การที่ประเทศไทยมีอาณาเขตติดต่อทางทะเลเป็นบริเวณกว้างและอยู่ใกล้เส้นทางการคมนาคมทางทะเลที่สำคัญ จึงเอื้อประโยชน์กับผู้ค้าน้ำมันเถื่อนเป็นอย่างดี¹⁵

2.3 ลักษณะการค้าค้าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทย

การค้าค้าน้ำมันเถื่อนทางทะเล ถือเป็นหนึ่งในรูปแบบของอาชญากรรมข้ามชาติที่มีความซับซ้อนและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความปลอดภัยของประเทศ ซึ่งจากการศึกษาวิจัยพบว่ามี 2 ลักษณะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 การลักลอบนำน้ำมันเข้ามาในราชอาณาจักรโดยหลีกเลี่ยงภาษีศุลกากร

การค้าค้าน้ำมันเถื่อนทางทะเลโดยการลักลอบนำน้ำมันเข้ามาในราชอาณาจักรโดยหลีกเลี่ยงภาษีศุลกากร แบ่งการกระทำผิดได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1) นำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศ โดยใช้เรือบรรทุกน้ำมันขนาดใหญ่ (Tanker) ขนน้ำมันพร้อมระบุประเทศต้นทางที่นำน้ำมันเข้ามาและระบุประเทศปลายทางที่จะนำส่งในลักษณะของการผ่านแดน

¹³ What's Up, “ยอดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงไตรมาสที่ 1 ปี 68 ยังเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง จากการขยายตัวของภาคการท่องเที่ยวและการบริการ,” แก๊ซไคร้สุดท้าย 2567, WBB, สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2568, https://btimes.biz/whatsup/ยอดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง/#google_vignette/

¹⁴ เกียรติพร อำไพ, “ปัญหาการออกและการบังคับใช้กฎหมายในเขตต่อเนื่องของประเทศไทย: ศึกษากรณีน้ำมันเถื่อน,” (วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540), หน้า 27-29.

¹⁵ เกียรติพร อำไพ, “ปัญหาการออกและการบังคับใช้กฎหมายในเขตต่อเนื่องของประเทศไทย: ศึกษากรณีน้ำมันเถื่อน,” (วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540), หน้า 32.

ประเทศไทยเพื่อที่จะไม่ต้องเสียภาษี ซึ่งในปัจจุบันนี้พบว่าเมื่อเรือแล่นเข้าน่านน้ำไทยแล้ว จะทำการลักลอบเข้าเทียบท่า เพื่อถ่ายเทน้ำมันขึ้นรถบรรทุกมิชายฝั่ง หรือขนขึ้นเรือประมงตามชายฝั่ง โดยไม่ได้ทำการขนส่งไปยังประเทศปลายทางตามที่ระบุไว้¹⁶

2) นำเข้าน้ำมัน โดยมีเรือบรรทุกน้ำมันจอดกลางทะเลบริเวณนอกเขตทะเลต่อเนื่องของประเทศไทย เพื่อให้เรือบรรทุกน้ำมันขนาดเล็ก หรือเรือประมงดัดแปลงไปรับน้ำมัน และนำมาสูบน้ำถ่ายขายต่อให้เรือประมงมิชายฝั่ง หรือสูบน้ำถ่ายขึ้นรถบรรทุกเพื่อไปส่งขายให้ตามสถานีบริการบนฝั่ง¹⁷

2.3.2 ลักษณะของน้ำมันส่งออกทางเรือในพื้นที่ทางทะเล และมีการย้อนตักกลับเพื่อจำหน่าย

ในประเทศ

การค้าน้ำมันเถื่อนทางทะเลลักษณะนี้ เป็นกรณีการทุจริตภาษีการส่งออกน้ำมันเชื้อเพลิง โดยแจ้งว่าเป็นการส่งน้ำมันออกนอกประเทศไทยซึ่งได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี แล้วลักลอบนำน้ำมันเชื้อเพลิงที่ส่งออกนั้น ย้อนตักกลับเข้ามาจำหน่ายภายในประเทศโดยไม่มีการส่งออกจริง หรือมีการส่งออกจริงแต่ส่งออกไม่หมด และมีการลักลอบนำน้ำมันเชื้อเพลิงกลับเข้ามาจำหน่ายในประเทศ ซึ่งเป็นการทุจริตภาษีการส่งออกน้ำมันเชื้อเพลิง โดยไม่มีการส่งออกจริง (หรือมีการส่งออกจริงแต่ไม่ทั้งหมด) แต่แจ้งว่าเป็นน้ำมันส่งจากประเทศไทย เพื่อให้ได้รับยกเว้นการเสียภาษี เนื่องจากสินค้าที่ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรนั้น พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ได้กำหนดให้สินค้าที่ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรได้รับการยกเว้นภาษีตามมาตรา 103 โดยต้องปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งปัจจุบันกรมสรรพสามิตได้มีการควบคุม ตรวจสอบ และกำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับการส่งสินค้าน้ำมันดีเซลออกนอกราชอาณาจักร โดยออกระเบียบกำหนดให้เติมสารมาร์กเกอร์ (Marker) ก่อนนำน้ำมันดีเซลออกจากโรงอุตสาหกรรมเพื่อส่งออกน้ำมัน เพื่อทำการควบคุมและตรวจสอบได้ว่าเป็นสินค้าน้ำมันที่ได้รับการยกเว้นหรือคืนภาษีตามกฎหมาย¹⁸

2.4 แนวนโยบาย กฎหมาย และมาตรการประเทศไทยเกี่ยวกับอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค้า น้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขตของประเทศไทย

จากการศึกษาวิจัยพบว่าประเทศไทยมีแนวนโยบาย กฎหมาย มาตรการและการดำเนินงานของประเทศไทยเกี่ยวกับอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค้าน้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขตดังนี้

2.4.1 ด้านนโยบาย

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการป้องกันและปราบปรามการค้าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีของรัฐและความเป็นธรรมในระบบเศรษฐกิจ รวมถึงความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมทางทะเล โดยในปัจจุบันนโยบายในการป้องกันและปราบปรามการค้า

¹⁶ เดลินิวส์ออนไลน์, “ตีแผ่ขบวนการค้าน้ำมันเถื่อน เปิด 5 รูปแบบแอบ เสียภาษีทำรัฐสูญเงินมหาศาล,” 10 มิถุนายน 2566, เดลินิวส์, สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2568, <https://www.dailynews.co.th/news/2422193/>

¹⁷ เขียววิษ วรรณจนะเวทวงศ์, “ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อปัญหาและแนวทางแก้ไขการป้องกันและปราบปรามน้ำมันเถื่อนที่นำผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมเหลวและสารละลายไฮโดรคาร์บอน (โซลเวนท์) ไปปลอมปนน้ำมันเชื้อเพลิงของศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์, 2547), หน้า 15-16.

¹⁸ ระเบียบกรมสรรพสามิต ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเติมสาร Marker ในน้ำมันดีเซล พ.ศ. 2560, ข้อ 5, ราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 135 ตอนพิเศษ 119 ง (24 พฤษภาคม 2561): 46.

น้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขตของประเทศไทย มุ่งเน้นการป้องกันนำการปราบปราม โดยบูรณาการความร่วมมือ การปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมศุลกากร กรมสรรพสามิต กรมเจ้าท่า เป็นต้น ภายใต้กรอบ พระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ.2562 เพื่อแก้ปัญหาการทำงาน โดยกฎหมายฉบับดังกล่าวได้จัดตั้งศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร และประเมินสถานการณ์ร่วมกัน เพื่อให้ทุกหน่วยงานเห็นภาพรวมเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตาม ในการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการรักษาผลประโยชน์ของชาติทาง ทะเล ยังมีปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการ เช่น วัฒนธรรมองค์กรที่แตกต่างกัน กำลังพลในสังกัดของ แต่ละหน่วยงานมีน้อย ทำให้ยังไม่สามารถดึงประสิทธิภาพและจำนวนคนของบุคลากรจากหน่วยงานอื่น ๆ มาร่วมดำเนินงานได้อย่างเต็มศักยภาพ รวมถึงกรณีการปฏิบัติงานภายใต้โครงสร้างของ ศรชล. นั้น มีระบบการ หมุนเวียนบุคลากรที่มาปฏิบัติหน้าที่ใน ศรชล. คราวละ 1 – 2 ปี จึงทำให้การประสานงานขาดความต่อเนื่อง และการโยกย้ายหรือการบรรจุใหม่ของเจ้าหน้าที่ใช้เวลาการเรียนรู้งานค่อนข้างนานในด้านงานที่เกี่ยวกับ ศรชล.¹⁹ ซึ่งเป็นปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของ ศรชล. และส่งผลกระทบต่อเขตการดำเนินงานปราบปราม อาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค่าน้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขตของประเทศไทยไปด้วย

2.4.2 ด้านกฎหมาย

ในปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามการค่าน้ำมัน เถื่อนในทะเลอาณาเขตของประเทศไทยจำนวน 6 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติ ทางทะเล พ.ศ. 2562 พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งพ.ศ. 2558 พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการค่าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 พระราช บัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 แต่การค่าน้ำมันเถื่อนใน ทะเลอาณาเขตของประเทศไทยยังไม่สามารถจับไปได้อย่างสิ้นเชิง ทั้งนี้ เนื่องจากความซ้ำซ้อนของกฎหมาย และความไม่ครอบคลุมของกฎหมายในการให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ชัดเจน และบทลงโทษทางกฎหมายที่ ไม่รุนแรงพอที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดเกรงกลัวต่อกฎหมาย และผู้กระทำความผิดเห็นว่าการกระทำความผิดดังกล่าวยังม ีความคุ้มค่าต่อประโยชน์ที่ได้รับ²⁰

2.4.3 ด้านมาตรการ

ในปัจจุบันประเทศไทยมีแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล (พ.ศ. 2566 - 2570) มีเป้าหมาย หลักในการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลในทุกมิติ ครอบคลุมถึงการป้องกันและแก้ไข ปัญหาภัยคุกคามทางทะเล ซึ่งในส่วนของ การค่าน้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขตนั้น เป็นอาชญากรรมทางทะเลใน ลักษณะของการลักลอบขนส่งสินค้าผิดกฎหมาย จัดเป็นภัยคุกคามทางเศรษฐกิจและความมั่นคง โดยตามแนวทางการดำเนินการที่ 2) การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางทะเลของแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล (พ.ศ. 2566 - 2570) ได้กำหนดให้ภาครัฐต้องเฝ้าระวัง ติดตาม และประเมินสถานการณ์เพื่อกำหนดมาตรการ

¹⁹ ภักพล รัชตหิรัญ, “แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากรทางทะเล ภายใต้ ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล,” (สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ภาควิชา รัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2564), หน้า 63-64.

²⁰ คณะกรรมาธิการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา, รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง การลักลอบส่งน้ำมันดีเซลโดยมิชอบเป็นเหตุให้รัฐเสียประโยชน์, (กรุงเทพฯ: สำนักกรรมาธิการ 2 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2565), 62.

และกลไกในการเสริมสร้างกำลังทางเรือและพัฒนาฐานข้อมูล เครื่องมืออุปกรณ์ ระบบตรวจการณ์ เพื่อเฝ้าตรวจติดตาม ควบคุมเรือ และพิสูจน์ทราบ เป้าหมายต่าง ๆ ทางทะเล ให้มีความพร้อมในการสนับสนุนการบังคับใช้กฎหมาย และบูรณาการการดำเนินการทางทะเลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง²¹ โดยในการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค้าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทย ใช้มาตรการการประสานงานและร่วมมือกันดำเนินการภายใต้กรอบพระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ.2562 เพื่อแก้ปัญหาการทำงานแบบต่างคนต่างทำในอดีต โดยมีศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร และประเมินสถานการณ์ร่วมกัน เพื่อให้ทุกหน่วยงานเห็นภาพรวมเดียวกัน และ ศรชล. จะเป็นผู้สั่งการและอำนวยการในปฏิบัติการร่วม รวมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้าน้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขต โดยการออกตรวจดูแลและรักษาความสงบเรียบร้อยในเขตน่านน้ำเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยทางทะเล ออกลาดตระเวนทางเรือเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางศุลกากร รวมถึงการพัฒนา ระบบติดตามภาพสถานการณ์ทางทะเล พัฒนาระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลข่าวสารทางทะเลให้สามารถวิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ความมั่นคงทางทะเลได้อย่างมีประสิทธิภาพ²² ซึ่งเป็นประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงทางทะเลตามแนวทางการดำเนินการย่อยทั้ง 4 แนวทาง ภายใต้แนวทางการดำเนินการหลักที่ 2) การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางทะเล ของแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล (พ.ศ. 2566 - 2570)

2.5 แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค้าน้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขตของประเทศไทย

จากการศึกษาวิจัยพบว่า แนวทางเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค้าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทยมีดังนี้

2.5.1 ด้านนโยบาย และมาตรการกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค้าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทย

ภาครัฐต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขนโยบาย และมาตรการกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค้าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทยในประเด็นของ 1) ประเมินผลการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ สร้างความตระหนักรู้ด้านจริยธรรมและการป้องกันการทุจริต รวมถึงยกระดับการแลกเปลี่ยนข่าวกรอง เพื่อสร้างกลไกการแลกเปลี่ยนข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพและรวดเร็วระหว่างหน่วยงานภายในประเทศ, 2) แก้ไขกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกฎหมายศุลกากร เพื่อให้อำนาจหน่วยงานของรัฐติดตามน้ำมันว่าได้ถูกจัดส่งไปยังปลายทางตามจำนวนหรือไม่ เพื่อป้องกันการนำน้ำมันกลับเข้ามาขายในประเทศไทยโดยหลีกเลี่ยงภาษีและควรมีการปรับปรุงแก้ไขในส่วนของบริษัทไทยให้หนักขึ้น เพื่อให้เกิดความเกรงกลัวในการกระทำความผิด, 3) การสร้างเอกลักษณ์เฉพาะให้กับสารมาร์กเกอร์ของผู้ประกอบอุตสาหกรรมแต่ละราย โดยการกำหนดสารมาร์กเกอร์ให้แตกต่างกัน เพื่อให้เกิดความซับซ้อน ยากต่อการปลอมแปลง ซึ่งจะทำให้การปราบปรามสามารถติดตามได้ทั้งเส้นทางของการ

²¹ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ, *แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล* (พ.ศ. 2566-2570), (กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2566), 132.

²² เรื่องเดียวกัน, 133.

กระทำความผิด, 4) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจกรมสรรพสามิตมีระบบติดตามเรือในระยะเกิน 24 ไมล์ทะเลและมีระบบติดตามเรือถึงปลายทาง เพื่อสามารถนำไปใช้ในการติดตามและกำกับดูแลเรือ และป้องกันการลักลอบค่าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทางทะเล และ 5) ผลักดันนโยบายและจัดสรรงบประมาณในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการลาดตระเวนทางทะเล

2.5.2 ด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการดำเนินงานในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค่าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทย

ภาครัฐควรพิจารณาในประเด็นของ 1) ทรัพยากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการค่าน้ำมันเถื่อน โดยเตรียมความพร้อมด้านกำลังพลในการปฏิบัติงานและพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค่าน้ำมันเถื่อน รวมถึงความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและทักษะในการปราบปรามแก่ทรัพยากรบุคคลในการปฏิบัติหน้าที่, 2) ควรมีการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเพื่อที่จะช่วยให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปราบปรามปฏิบัติหน้าที่อย่างแข็งขัน มีมานะอดทน ทำให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ 3) ภาครัฐต้องจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพและทันสมัยอย่างเพียงพอ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการค่าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทางทะเลเกิดประสิทธิภาพ

2.5.3 ด้านบทบาทและความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค่าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทย

ภาครัฐต้องมีความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) สร้างเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ชายฝั่ง มีการพบปะพูดคุยและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ และสร้างช่องทางการสื่อสารที่ปลอดภัยที่สามารถแจ้งเบาะแสได้โดยไม่ต้องเปิดเผยตัวตน และมีมาตรการคุ้มครองพยานที่ชัดเจน และที่สำคัญสร้างความไว้วางใจแก่ประชาชน รวมถึงจะต้องมีการประชาสัมพันธ์เพื่อรณรงค์และสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับข้อดี ข้อเสีย และผลกระทบของการค่าน้ำมันเถื่อนให้ประชาชนทราบ รวมถึงความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ประกอบกับการสร้างความตระหนักให้กับประชาชนถึงบทโทษของการใช้น้ำมันเถื่อน, 2) ระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ต้องสร้างวัฒนธรรมร่วม เช่น วัฒนธรรมแบบไม่เป็นทางการ เพื่อให้เกิดการบริหารที่ยึดผลงานเป็นหลักที่จะทำให้การทำงานแบบบูรณาการมีประสิทธิภาพมากขึ้น และต้องพัฒนาการบูรณาการในเชิงลึกและต้องอาศัยความร่วมมือมากยิ่งขึ้นระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและหน่วยงานด้านเศรษฐกิจในขั้นตอนการสืบสวนขยายผลและการทำลายโครงสร้างทางการเงินของขบวนการค่าน้ำมันเถื่อน ซึ่งจะเป็นการยกระดับการป้องกันและปราบปรามลักลอบค่าน้ำมันเถื่อนทางทะเลเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้เสียหายที่ถูกต้องและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปราบปรามการค่าน้ำมันเถื่อน และ 3) ความร่วมมือระหว่างประเทศ การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค่าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทย ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศทุกมิติ โดยการสร้างความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ ได้แก่ องค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization: WCO) เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน รวมถึงอาจใช้ช่องทางความร่วมมือทางศุลกากรระหว่างประเทศ ภายใต้องค์การศุลกากรโลก (WCO) สร้างความร่วมมือตามกรอบความร่วมมือประชาคมอาเซียนที่เกี่ยวกับความมั่นคงทางทะเล และกรอบความร่วมมือหรือความตกลงอื่น ๆ หรือผ่านเวทีการประชุมหารือของอาเซียนเกี่ยวกับประเด็นทางทะเล (ASEAN Maritime Forum: AMF) การแลกเปลี่ยนข่าวกรองและฐานข้อมูล โดยการสร้างระบบข้อมูลกลางร่วม (Shared Intelligence Database) กับประเทศในอาเซียน เพื่อรวบรวมข้อมูลผู้ต้องสงสัย เส้นทางเรือ และเครือข่ายข้ามชาติ และการจัดตั้งศูนย์ประสานงานระหว่างประเทศด้านอาชญากรรมทางทะเล เพื่อวิเคราะห์ข่าวกรองและแจ้งเตือนเหตุล่วงหน้า รวมถึงหน่วยงานข่าวกรองและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่มี

พรมแดนติดกันหรือเป็นแหล่งที่มาของน้ำมันเถื่อน การฝึกอบรมและการปฏิบัติการร่วม โดยจัดการฝึกอบรมด้านการบังคับใช้กฎหมายทางทะเลข้ามพรมแดน (Cross-border Maritime Enforcement Training) ร่วมกันเป็นประจำเพื่อสร้างความเข้าใจทางยุทธวิธีและข้อกำหนดของแต่ละประเทศ และดำเนินการลาดตระเวนร่วมทางทะเล (Joint Maritime Patrols) ระหว่างหน่วยงาน เช่น กองทัพเรือไทยกับกองทัพเรือมาเลเซีย/อินโดนีเซีย รวมถึงการติดตาม การกำกับดูแล การประชุมร่วมกัน เฝ้าระวัง รวมถึงสร้างมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอื่น ๆ ร่วมกัน และรวมถึงการสร้างความร่วมมือระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) และข้อตกลงความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนทางทะเลร่วมกัน เช่น ประเทศมาเลเซีย ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศกัมพูชา และประเทศเมียนมา รวมถึงการจัดตั้งคณะทำงานร่วมระหว่างประเทศ (Joint Task Force) เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติกรณีค้าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทางทะเลเป็นไปได้โดยมีประสิทธิภาพ

3. สรุปผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค้าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทย ผู้เขียนสามารถสรุปผลและมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 สรุปผล

อาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค้าน้ำมันเถื่อนในทะเลอาณาเขตของประเทศไทย เป็นภัยคุกคามสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางทะเล เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ แม้ว่าจะมีหน่วยงานภาครัฐหลายแห่งพยายามดำเนินการป้องกันและปราบปรามอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหานี้ยังคงอยู่และมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงขึ้น เนื่องจากลักษณะการกระทำความผิดที่เป็นขบวนการขนาดใหญ่ ซับซ้อน และมีเครือข่ายเชื่อมโยงทั้งภายในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน การเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมประเภทนี้จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างเร่งด่วน โดยต้องอาศัยการบูรณาการความร่วมมือจากหลายฝ่าย ทั้งในระดับนโยบาย กฎหมาย และการปฏิบัติงาน รวมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างใกล้ชิด การแก้ไขปัญหาการค้าน้ำมันเถื่อนจะนำไปสู่การเสริมสร้างความมั่นคงทางทะเลของประเทศไทย และสามารถจัดเก็บรายได้ภาษีน้ำมันเพื่อนำไปใช้ในการบริหารประเทศและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนได้อย่างยั่งยืน

3.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการรายงานข้อมูลรายประเทศในประเทศไทย ผู้เขียนเห็นควรมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

3.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

3.2.1.1 ภาครัฐควรกำหนดนโยบายในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการลาดตระเวนทางทะเล โดยยกระดับระบบติดตามและเฝ้าระวังทางทะเลที่ทันสมัย เพื่อตรวจจับเรือต้องสงสัยและเส้นทางการขนส่งน้ำมันเถื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงพัฒนาระบบข้อมูลมหัต (Big Data) และปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการเดินเรือ ข้อมูลการค้า น้ำมัน ข้อมูลการสำแดงสินค้า และข้อมูลการกระทำความผิด เพื่อระบุรูปแบบ พฤติกรรมและเครือข่ายของผู้กระทำความผิดได้อย่างแม่นยำและรวดเร็ว

3.2.1.2 ภาครัฐควรพิจารณาอัตราดอกเบี้ยและจัดสรรเตรียมความพร้อมด้านกำลังพลให้เพียงพอในการปฏิบัติงาน และพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ทั้งในด้านกฎหมาย เทคนิค

การสืบสวนสอบสวน การใช้เทคโนโลยีและการปฏิบัติการทางทะเล รวมถึงการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ ซึ่งจะช่วยให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้มแข็ง มีมานะอดทน ส่งผลให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.2.1.3 ภาครัฐควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพที่เพียงพอและทันสมัย หรือมีสมรรถนะ และคุณภาพที่ทัดเทียมกับวัสดุอุปกรณ์ที่ผู้ลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนที่ใช้ในการกระทำผิด เพื่อให้การดำเนินงานในการป้องกันและปราบปรามการค้าน้ำมันเถื่อนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.1.4 ภาครัฐควรมีนโยบายทางทะเลที่ครอบคลุมทุกมิติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามกรอบแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล พ.ศ. 2566 - พ.ศ. 2570 เพื่อสนับสนุนและประสานบูรณาการในการดำเนินงานที่ตอบสนองต่อความมั่นคงแห่งชาติ โดยให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานรัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Whole-of-Nation Approach) ควบคู่กับการดำเนินงานที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมในงานความมั่นคง (Whole-of-Society Approach) ตลอดจนการบริหารจัดการความเสี่ยงและการสร้างความสามารถในการกลับคืนสู่สภาพเดิม (Resilience) เพื่อให้พร้อมเผชิญปัญหาที่ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ โดยมีสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการติดตามผลการดำเนินงาน

3.2.1.5 ควรปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้ทันสมัย ในประเด็นดังต่อไปนี้

(1) แก้ไขพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 มาตรา 50 (1) ให้กรมศุลกากรมีอำนาจติดตามสินค้า (กรณีน้ำมัน) ที่ได้ถูกจัดส่งไปยังปลายทางว่ามีตามจำนวนหรือไม่ เพื่อป้องกันการนำน้ำมันส่งออกที่ไม่เสียภาษีกลับเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย

(2) แก้ไขพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 203 ให้มีบทลงโทษหนักขึ้น โดยมีมาตรการริบทรัพย์สินที่เข้มข้มขึ้น ควรมีบทบัญญัติที่ชัดเจนและรวดเร็วในการริบเรือที่ใช้กระทำ ความผิดและน้ำมันของกลางให้ตกเป็นของแผ่นดินโดยเด็ดขาด ไม่เปิดช่องให้มีการจ่ายเงินเพื่อไถ่ถอนเรือคืนได้ง่าย ซึ่งจะเป็นการตัดเครื่องมือทำมาหากินของขบวนการและเกิดความเกรงกลัวต่อบทกฎหมาย

(3) เพิ่มบทลงโทษให้รุนแรงขึ้น โดยเฉพาะโทษปรับและโทษจำคุกสำหรับผู้กระทำ ความผิด รวมถึงผู้ให้การสนับสนุนหรือสมคบคิด เพื่อให้การค้าน้ำมันเถื่อนไม่คุ้มค่ากับการกระทำผิด

(4) ควรปรับปรุงแก้ไขกฎหมายกำหนดการระงับการพิสูจน์แหล่งที่มาของน้ำมันให้ตกอยู่กับเจ้าของเรือหรือผู้ครอบครอง หากไม่สามารถแสดงเอกสารที่มาที่ถูกต้องได้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นการ ได้มาโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

3.2.1.6 ควรปรับปรุงแก้ไขข้อกำหนดกฎหมาย ในการกำหนดสารมาร์กเกอร์ (Marker) ให้แตกต่างกัน เพื่อสร้างเอกลักษณ์เฉพาะให้กับสารมาร์กเกอร์ของผู้ประกอบอุตสาหกรรมแต่ละราย เพื่อให้เกิดความซับซ้อนยิ่งขึ้น ยากต่อการปลอมแปลง เพื่อให้การปราบปรามสามารถติดตามได้ทั้งเส้นทางของการกระทำ ความผิดจึงควรพัฒนาสารมาร์กเกอร์ให้แตกต่างกันในแต่ละโรงกลั่น

3.2.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์การอาชญากรรมอย่างจริงจังในคดีน้ำมันเถื่อนเพื่อให้สามารถดำเนินคดีกับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทั้งเครือข่าย ทั้งผู้สั่งการ ผู้สนับสนุนทางการเงิน หรือผู้อำนวยความสะดวก

2) ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความเข้าใจทั้งทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เช่น ข้อกฎหมายในการตรวจยึด จับกุม ทักษะการรวบรวมพยานหลักฐาน เทคนิคการสอบสวนขยายผล เพื่อให้การดำเนินคดีเป็นไปอย่างรวดเร็วและสามารถเอาผิดผู้กระทำความผิดได้จริง ฝึกอบรมการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวกรอง การใช้เทคโนโลยีลาดตระเวน ความรู้ด้านดิจิทัลฟอเรนสิกส์ (Digital Forensics) รวมถึงปลูกฝังจิตสำนึกและจรรยาบรรณเป็น “วัคซัน” สำคัญในการสร้างเกราะป้องกันให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต

3) ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน อาทิ กรมศุลกากร ตำรวจ กรมสรรพสามิต และฝ่ายปกครอง ควรสร้างความร่วมมือและบูรณาการระหว่างกันในระดับหน่วยงานกับผู้ปฏิบัติการ เพื่อสร้างระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อสถานการณ์ด้านอาชญากรรมข้ามชาติ ในประเด็นเรื่องการค้ำน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทย รวมถึงประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวสารไปยังประชาชนและผู้ประกอบการ และชี้ให้เห็นถึงปัญหาและผลกระทบของการนำน้ำมันเถื่อนเข้าประเทศโดยผิดกฎหมาย

4) ภาครัฐควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อรณรงค์และสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับข้อดีข้อเสีย และผลกระทบของการค้ำน้ำมันเถื่อนและการใช้น้ำมันเถื่อนให้ประชาชนได้รับทราบ และให้ประชาชนเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่และการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปราบปราม รวมถึงสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนผ่านกิจกรรมหรือโครงการอบรมในพื้นที่ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมดังกล่าวได้รับความร่วมมือจากประชาชนมากขึ้น

5) สร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีการค้ำน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขตของประเทศไทย ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกมิติ กล่าวคือ 1) ควรสร้างความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ ได้แก่ องค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization: WCO) ในประเด็นเรื่องป้องกันและเฝ้าติดตามการค้าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทะเลอาณาเขต และเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ระหว่างกัน, 2) ควรสร้างความร่วมมือตามกรอบความร่วมมือประชาคมอาเซียนที่เกี่ยวกับความมั่นคงทางทะเล และกรอบความร่วมมือหรือความตกลงอื่น ๆ หรือผ่านเวทีการประชุมหารือของอาเซียนเกี่ยวกับประเด็นทางทะเล (ASEAN Maritime Forum: AMF) เพื่อแลกเปลี่ยนข่าวกรองและฐานข้อมูล โดยการสร้างระบบข้อมูลกลางร่วมกัน (Shared Intelligence Database) กับประเทศในอาเซียน เพื่อรวบรวมข้อมูลผู้ต้องสงสัย เส้นทางเรือ และเครือข่ายข้ามชาติ และควรจัดตั้งศูนย์ประสานงานระหว่างประเทศด้านอาชญากรรมทางทะเล เพื่อวิเคราะห์ข่าวกรองและแจ้งเตือนเหตุล่วงหน้า เพื่อเป็นการป้องกันและเฝ้าระวังอาชญากรรมการค้าน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทางทะเล และ (3) ควรสร้างความร่วมมือระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) และข้อตกลงความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนทางทะเลร่วมกัน เช่น ประเทศมาเลเซีย ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศกัมพูชา และประเทศเมียนมา และควรจัดตั้งคณะทำงานร่วมระหว่างประเทศ (Joint Task Force) ระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อดำเนินการลาดตระเวน ตรวจจับและแลกเปลี่ยนข้อมูลทางทะเลระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง รวมถึงควรจัดฝึกอบรมและการปฏิบัติการร่วมระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน โดยจัดการฝึกอบรมด้านการบังคับใช้กฎหมายทางทะเลข้ามพรมแดน (Cross-border Maritime Enforcement Training) เพื่อสร้างความเข้าใจทางยุทธวิธีและข้อกฎหมายของแต่ละประเทศ และดำเนินการลาดตระเวนร่วมทางทะเล (Joint Maritime Patrols) ระหว่างหน่วยงาน เช่น กองทัพเรือไทยกับกองทัพเรือมาเลเซีย/อินโดนีเซีย เป็นต้น เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถด้านความร่วมมือการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติกรณีค้ำน้ำมันเถื่อนในพื้นที่ทางทะเลให้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ

References

- Chaiyong Maneepiluek. “Highway Bribes to Illegal Oil Bribes: The Enduring Evil in Thai Government Agencies.” *MGR Online*, June 22, 2023, Accessed January 17, 2025. <https://www.mgronline.com/south/detail/9660000056855/>
- Daily News Online. “Exposing the Illegal Oil Trade Network: Unveiling 5 Devious Methods to Evade Taxes, Causing Immense Loss to the State.” *Daily News*, June 10, 2023, Accessed January 17, 2025. <https://www.dailynews.co.th/news/2422193/>
- Energy Policy and Planning Office. *Project for the Prevention and Suppression of Illegal Oil*. Bangkok: Energy Policy and Planning Office, n.d.
- Kiarttiporn Umpai. “Legislation and Law Enforcement in the Contiguous Zone: A Case Study of Oil Smuggling in Thailand.” Master of Laws Thesis, Faculty of Law, Chulalongkorn University, 1997.
- Kiarttiporn Umpai. “The Application of the Legal Measures on Marine Environment for Anti-oil Smuggling in Thai Maritime Zones.” *Journal of Environmental Management* 9, no. 2 (July-December 2013): 89-131.
- Matichon Online. “Arrest of a Famous Rayong Provincial Councilor Smuggling Illegal Oil on a Boat While Pumping Oil for Sale at the Port; Suspect Denies Charges.” *Matichon*, October 7, 2024, Accessed December 16, 2024. https://www.matichon.co.th/region/news_4833362/
- Phakkhaphon Ratchatahirun. “Guidelines for Efficiency Improvement of Marine Customs under the Thai Maritime Enforcement Command Center in Preventing and Suppressing Smuggling.” Master of Public Administration Thesis in Public Administration, Department of Public Administration, Faculty of Political Science, Chulalongkorn University, 2021.
- Secretariat of the Cabinet. “Problems of Fuel Smuggling,” Cabinet Resolution Search. Last modified 1996. Accessed January 17, 2025. https://www.resolution.soc.go.th/?prep_id=61503/
- Suree Silawong. “Excise Suppression Division Director Transferred in Illegal Oil Bribery Case.” *Krungthep Turakij*, June 15, 2023, Accessed January 17, 2025. <https://www.bangkokbiznews.com/finance/investment/1073657/>
- Thienthawatt Adjanavatang. “Police’s Opinion About Problems and Solutions Regarding Protection and Suppression of the Illegal Petrol Caused by Mixing Petroleum with Hydrocarbon (Solvent) of Royal Thai Police Operation Center.” Master of Arts Thesis in Social Sciences for Development, Rajabhat Rajanagarindra University, 2004.